कोरोनाभाइरस प्रतिरोधी खोप सम्बन्धी जानकारी

ताकेदा／मोडर्नाकम्पनीको खोपको लागि
(२०२१ साल अगष्ट)

कोरोनाभाइरस खोपबारे

यो खोप, केन्द्रीय सरकार र स्थानीय सरकारद्वा रा सञ्चालित नोवल कोरोनाभाइरस (SARS-CoV-2) खोप कार्यक्रम अन्तरगत लगाइने हो। यस खोपको शुल्क सरकारद्वारा व्यहोरिनेछ।साथै, १२ वर्ष वा सोभन्दा माथिको उमेर समुहका व्यक्तिहरूले यो खोप लिन सक्नेछन्।

खोपको प्रभाव र लगाइने तरिका

यस पटक लगाइने खोप ताकेदा／मोडर्ना कम्पनीद्वारा उत्पादित भ्याक्सिन हुनेछ र यसले कोरोनाभाइरस सङ्क्रमण हुनबाट रोकथाम गर्छ। यो खोप लिएका व्यक्तिहरूमा खोप नलिएका व्यक्तिहरूको तुलनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण दर निकै कम हुन्छ भन्ने थाहा हुन आएकोछ। (सङ्क्रमण रोकथाम गर्ने प्रभावकारिता लगभग ९४% हुन्छ भन्ने प्रतिवेदन आएको छ।)

खोपको बिक्रिवितरण नाम	COVID-19 भ्याक्सिन मोडर्नाइन्ट्रामस्कुलरइन्जेक्सन®
असर तथा प्रभाव	SARS-CoV-2 द्वारा हुने सङ्क्रमणको रोकथाम
खोप सङ्ख्या तथा अन्तराल	२ पटक (साधारणतया, ४ हप्ताको अन्तराल) *मांशपेशीमा लगाइने खोप
खोपको लक्षित उमेर समुह	१२ वर्ष वा सोभन्दा माथिको उमेर समुह (१२ वर्ष उमेर नपुगेका व्यक्तिका लागि प्रभावकारिता तथा सुरक्षा सम्वन्धी हाल सम्म प्रष्ट हुन आएको छैन।)
खोपको मात्रा	१ पटकमा ०.५ मिलिलिटर कुल २ पटक

- १ पटक खोप लगाएपछि साधारणतया ४ हप्ताको अन्तरालमा दोस्रो पटकको खोप लिनुहोस्। (खोप लगाएपछि ४ हप्ता पुरा भएको खण्डमा सकेसम्म चाँडो दोस्रो खोप लिनुहोस्।)
- पहिलो पटक यो खोप लगाउनु भएको छ भने दोस्रो पटक पनि यहि खोप लगाउनुहोस् ।
- क्लिनिकल परीक्षणमा, यस खोपबाट पर्याप्त रूपमा प्रतिरोधात्मक क्षमताको निश्चय गर्न सकिएको अवधि, दोस्रो पटकको खोप लगाएको १४ दिन वा सोभन्दा पछि हो।साथै यसले पूर्ण रूपमा संक्रमण रोक्न सक्छ भन्ने होइन। खोप लगाए पनि यथोचित रूपमा सङ्क्रमण रोकथामको उपाय अपनाउन आवश्यक हुन्छ।

प्रतिरोधको खोप लिन नसक्ने व्यक्ति

तपशिलका व्यक्तिहरूले यो खोप लिन सक्ने छैनन्। कुनै बुँदा मेल खान्छ भन्ने लागेको खण्डमा, अनिवार्य रूपमा खोप लिनुभन्दा अगाडि गरिने जाँचको बेला चिकित्सकलाई जानकारी दिनुहोस्।

- ज्वरो आएको स्पष्ट भएको खण्डमा (*१)
- गम्भीर किसिमका आकस्मिक रोग लागेका व्यक्ति
- यस खोपमा समावेस तत्वप्रति विगतमा गम्भीर संवेदनशीलता (*२) देखिएका व्यक्ति
- तल उल्लेखित बाहेक, प्रतिरोधी खोप लिनका लागि प्रतिकूल अवस्थामा रहेका व्यक्ति

(*१) स्पष्ट रूपमा ज्वरो आएको भन्नाले साधारणतया ३७.५ डिग्रीवा सोभन्दा बढी तापक्रम भन्ने हो। यद्यपि, ३७.५ डिग्रीभन्दा कम तापक्रम भएको खण्डमा पनि नियमित तापक्रमको तुलनामा ज्वरो आएको भनी प्रमाणित भएमा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

(*२) आनाफिराक्सी तथा सम्पूर्ण शरीरको छाला तथा म्युकस मेम्ब्रेनको लक्षण, दम, सास फेर्न गाह्रो हुने, मुटुको धडकन छिटो चल्ने, रक्तचापमा कमी आदि आनाफिराक्सीको आशंका हुनेखालका बहुलक्षणहरू ।

प्रतिरोधी खोप लिनुभन्दा अगाडि सावधान हुन आवश्यक व्यक्ति

तपशिलका व्यक्तिहरूले यो खोप लिँदा सावधान हुन आवश्यक छ । कुनै बुँदा मेल खान्छ भन्ने लागेकोमा, अनिवार्य रूपमा खोप लिनुभन्दा अगाडि गरिने जाँचको बेला चिकित्सकलाई जानकारी दिनुहोस् ।

- रगत जम्नेविरुद्धको औषधी खाइरहेका व्यक्ति, प्लेटलेट्सको कमी हुने लक्षण अथवा, रगत जम्नमा समस्या हुने लक्षण भएका व्यक्ति
- विगतमा रोगप्रतिरोधात्मक क्षमताको कमि भनी किटान गरिएका व्यक्ति, परिवार तथा नातेदारमा जन्मजात रोग प्रतिरोधात्मक क्षमतामा विफलता भएका व्यक्ति ।
- मुटु, मृगौला, कलेजो, रगतका रोग तथा वृद्धिविकासमा समस्या देखिएका व्यक्ति आदिश रीरमा मुल रोग भएका व्यक्ति ।
- विगतमा प्रतिरोधात्मक खोप लिएको २ दिनभित्र ज्वरो आएको तथा सम्पूर्ण शरीरमा रातो दाग आदिजस्ता एलर्जीको आशंका रहेको लक्षण देखापरेका व्यक्ति ।
- विगतमा शरीरमा ऐँठन आएका व्यक्ति ।
- यस खोपमा समावेस तत्वप्रति एलर्जीको लक्षण देखापर्ने डर भएका व्यक्ति ।

गर्भवती अथवा गर्भ रहेको सम्भावना भएका व्यक्ति, स्तनपान गराइरहेका व्यक्ति, खोप लिनुभन्दा अगाडिको जाँचमा अनिवार्य रूपमा चिकित्सकलाई जानकारी दिनुहोस् ।

यस खोपमा हालसम्म प्रयोग नगरेको औषधी समावेश गरिएको छ । विगतमा, औषधीको कारणले संवेदनशीलता तथा एलर्जी देखापरेका व्यक्तिले, खोप लिनुभन्दा अगाडिको जाँचमा अनिवार्य रूपमा चिकित्सकलाई जानकारी दिनुहोस् ।

(पछाडि पल्टाउनुहोस्)

खोप लिएपछि ध्यान दिनुपर्ने बुँदाहरू

- यो खोप लिएपछि १५ मिनेट वा सोभन्दा बढी (विगतमा आनाफिराक्सी समेत गम्भीर एलर्जीको लक्षण देखापरेका व्यक्ति तथा वाकवाक लाग्ने र बेहोस हुनेजस्ता अनुभव भएकाहरूले ३० मिनेट वा सोभन्दा बढी) खोप लिएको स्वास्थ्य संस्थामा पर्खेर बसी, शरीरमा कुनै असाधारण अवस्थाको अनुभव भएको खण्डमा, तुरुन्त चिकित्सकलाई खबर गर्नुहोस् । (अकस्मात देखापर्ने असरको उपचार गर्न सकिन्छ ।)
- सुइले घोचेको भाग सफा राख्नुहोस् । खोप लिएको दिनमा बाथटबमा नुहाउन सकिन्छ तर सुइ लगाएको भागमा नमाड्नुहोस् ।
- नियमित तरिकाले दिन बिताउन सकिन्छ तर ज्यादा कसरत तथा अधिक मदिरा सेवन नगर्नुहोस् ।

खोपको असरका बारेमा

- प्रमुख असरमा, सुइले घोचेको भाग दुख्ने (*१), टाउको दुख्ने, जोर्नी तथा मांशपेशी दुख्ने, आलस्य हुने, जाडो हुने, ज्वरो आउने आदि हुन्छन् । साथै, विरलै देखापर्न सक्ने असरको रूपमा रक्तसञ्चार प्रणालीको गम्भीर विफलताको सक हुने तथा आनाफिराक्सी रहेको छ । यसका साथै, यो नयाँ किसिमको खोप भएको हुनाले, हालसम्म पत्ता नलागेको लक्षण देखापर्ने पनि हुनसक्छ । खोप लगाएपछि शङ्कास्पद लक्षण भनी मानिएको खण्डमा खोप लगाउने चिकित्सक अथवा पारिवारिक चिकित्सककहाँ परामर्श गरौं ।

(*१) धेरैले खोप लगाएको दिनभन्दा पनि त्यसको भोलिपल्ट दुखाइ अनुभव गर्छन् । खोप लगाएको १ हप्ताजति बितेपछि, दुखाइ तथा सुन्निने आदि हुन पनि सक्छ ।

- खोप लगाएपछि विरलै हल्का मायोकारडाइटिस र पेरिकारडाइटिसको रिपोर्ट गरिएको छ (*२) । खोप लगाएको केही दिनभित्र छाती दुख्ने वा धड्कन बढ्ने, स्वाँस्वाँ हुने, शरीरको कुनै भाग सुन्निने जस्ता लक्षण देखिएमा तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्थामा गई जँचाउनुहोस् ।

(*२) पहिलो खोपभन्दा दोस्रो खोपपछि युवावर्ग, विशेषगरी पुरुषमा यो असर धेरै देखिने गरेको छ ।

प्रतिरोधी खोपका कारण स्वास्थ्यमा पर्नजाने असरप्रतिको राहतप्रणालीका बारेमा

प्रतिरोधी खोपले स्वास्थ्य समस्या (बिरामी हुने वा दीर्घकालीन असर रहिरहने) निम्त्याउन सक्छ । अत्यन्त विरलै हुन्छ तर पूर्ण रूपमा असर विहिन बनाउन नसकिने हुनाले राहत प्रणालीको व्यवस्था गरिएको छ ।

नोवल कोरोनाभाइरस प्रतिरोधी खोपका कारण स्वास्थ्य समस्या उत्पन्न भएको खण्डमा, प्रतिरोधी खोप ऐनअन्तर्गत राहत (उपचार शुल्क, अशक्तता पेन्सन रकम आदि) मिल्नेछ । आवेदनका लागि आवश्यक प्रक्रियाको बारेमा बसाइदर्ता रहेको नगर, टोल तथा गाउँको कार्यालयमा परामर्श गर्नुहोस् ।

नोवल कोरोनाभाइरस सङ्क्रमणका बारेमा

SARS-CoV-2 को सङ्क्रमण भएको खण्डमा, ज्वरो तथा खोकीजस्ता सामान्य रुघाको लक्षण देखिन्छ । धेरै व्यक्तिहरूमा यस्ता हल्का लक्षणहरू आफैं निकोहुने भएपनि, गम्भीर हुनगएमा, सास फेर्न गाह्रोहुने आदिजस्ता निमोनियाको लक्षण बिग्रन गई मृत्यु पनि हुनसक्छ ।

यसपटकल गाउने नोवल कोरोनाभाइरसको खोप (ताकेदा/मोडर्ना कम्पनीद्वारा उत्पादित)को विशेषता

यो औषधी मेसेन्जर RNA(mRNA) भ्याक्सिन हो र SARS-CoV-2को स्पाइक प्रोटिनको (भाइरसले मानव शरीरमा प्रवेश गर्नका लागि आवश्यक प्रोटिन) फर्मुलेसनको रूपमा mRNA लाई लिपिडझिल्लीमा समेटिएको औषधी हो । यस औषधीको खोपद्वारा mRNA मानव कोषभित्र प्रवेश गराइसकेपछि, यस mRNA को आधारमा कोषभित्र भाइरसको स्पाइक प्रोटिनको निर्माण हुन्छ र स्पाइक प्रोटिनलाई निस्तेज पार्ने एन्टिबडि एवम कोषिका मध्यस्थ प्रतिरोधात्मक प्रतिक्रियालाई जाग्र प्रेरित गर्नाले SARS-CoV-2को सङ्क्रमण कोरोकथाम गर्नसकिने भनी ठानिएको छ ।

यस औषधीमा निम्न तत्वहरू समावेश गरिएका छन्

प्रभावकारी तत्वहरू	✧ CX-024414 (मानव कोषको झिल्लीमा समाहित हुने स्पाइकप्रोटिनको पूरा कोडगर्ने mRNA)
समावेश गरिएका तत्वहरू	✧ SM-102 : Heptadecan-9-yl 8-((2-hydroxyethyl) (6-oxo-6-(undecyloxy) hexyl) amino) octanoate) ✧ Cholesterol ✧ DSPC : 1,2-Distearoyl-sn-Glycero-3-Phosphocholine ✧ 1,2-dimyristoyl-rac-glycero-3-methoxypolyethylene glycol-2000 (PEG 2000-DMG) ✧ Trometamol ✧ Trometamol hydrochloride ✧ Glacial acetic acid ✧ Sodium acetate hydrate ✧ Sucrose

नोवल कोरोनाभाइरसबारे विस्तृत जानकारीका 2 लागि स्वास्थ्य, श्रम तथा कल्याण मन्त्रालयको होमपेज हेर्नुहोस् ।

स्वास्थ्य, श्रम तथा कल्याण मन्त्रालय कोरोना खोप | सर्च

होमपेज हेर्न नसकेको खण्डमा, बसोबास गर्नेनगर, टोल वा गाउँ आदिको कार्यालयमा परामर्श गर्नुहोस् ।